

LEVÉLSZEKRÉNY.

Honnyi Levelek. (R. Z. úrnak.) A MKSzemle 1938. 155. lapján idézett Honnyi Levelek bibliográfiáinkban előfordul (l. Kereszty művét). Volt ilyen újság, ha nem is önállóan. A Honnyi Levelek a bécsi Magyar Kurirnak volt egyik *melléklete*. Nem melléklapja, mint a „Magyar Musa“, „Kedveskedő“ és a „Sokféle“, amelyek külön, önállóan, mintegy a lap ajándékképpen jelentek meg, hanem bent a Magyar Kurirban, ennek nagyságában, formátumában, tipografizálásában. A Széchényi Könyvtár Hírlaptárának 2093. jelzetű példányában az 1812. évi Magyar Kurir „IV. Fertály Esztendő“-jének a végén, hozzákötve a következő című nyomtatványt találjuk: „*Honnyi Levelek és Tudósítások*“. A lapszámozás eggyel kezdődik benne és fut 98-ig. (Közben a múzeumi példány csonka!) A 2378. jelzetű múzeumi másodpéldány 1813. évi második fertály-kötet végén újra megtaláljuk a „Honnai Levelek és Tudósítások“ mellékletet 1—33. számozással, 1-től 167-ig haladó lapszámozással. A 9. számtól kezdve címe: „*Honnai Levelek, Tudósítások, és Egyebek*“. (A múzeumi első példányból ez a rész hiányzik!) — Az újság alakja 1813. július 2-től kezdve megváltozik: eddig nyolcadrétű volt, most negyedréttűvé nő. A „Honnai Levelek...“ vele együtt változtatja alakját és most már külön számozást kap, ilyen módon: „Nro. 1. a' Magyar Kurir 2-dik darabjához“, ez után kötve, de új lapszámozással kezdődik. (A Magyar Kurir 2. számának utolsó lapja 12, az 1. számú Honnai Levelek lapszáma 1—2.)

1814-től kezdve szaporodnak a Magyar Kurir mellékletei: „*Rendkívül való Toldalék a' Magyar Kurir 29-ik darabjához*“ (az ápr. 12-i szám után), lapszámozása, a főlapétól külön: 1—4, — „*Különös Toldalék Nro. 2.*“ a 39-ik darabhoz; lapszámozása 5—8, — Nro. 3, a 40-ik darabhoz; lapszámozása 9—10. — Ugyanebben a kötetben a „Honnai Levelek“ is külön lapszámozással folyik, mindig az után a szám után kötve azonban, amelynek melléklete. Az 1815. évfolyamban van „*Rendkívül való Toldalék*“, például az I. 31. és 32. darabhoz, — o — lapszámozással. Az 1816-ikiben „*Hazai és egyéb kiegészítő Toldalékok*“ például a 31, 32, 33, 34 darabhoz, — o — lapszámozással. Az 1816. II. félévben „*Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok*“, egy-két-három oldalon, hol beleszámozva (gyakran eltévesztett lapszámozással, ami e régi hírlapokban is gyakori), hol — o — lapszámozással. — 1822-ben az összes mellékletek eltűnnek: a magyar eseményeket „*Magyarország*“ című rovatban közlik, mint a többi országok eseményeit.

Meg kell még említenem, hogy a bécsi Magyar Kurir 1829-től kezdve a következő kötetcímlapot adta a félesztendős kötetekhez: „*Bétsi Magyar Ujság. Ezen nevezet alatt: Magyar Kurir. 1829-dik Esztendőre...* Szerkeszteni és kiadja Márton József... Bétsben, Nemes Haykul Antal' betűjével.“ Ezt azért kell megemlítenem, mert a *Bétsi Magyar Ujság* hírlapbibliográfiánkban nincs fölvéve.

A főlap lapszámozásától eltérő, külön lapszámozású mellékletek kötetbe illesztése a különböző példányokban eltérő. — Pontos bibliográfiai leírásuk még nincsen. TR. Z.

Napilapok, folyóiratok filléreket érő egyes számai a gyűjtőkönyvtár szempontjából épp oly becsesek, mint a Codex Diplomaticus egyes kötetei, sőt bizonyos szempontból becsesebbek is: sokszor — mint tapasztaljuk, — már megjelenésük után néhány hónap mulva megsemmisülnek az utolsó példányig, míg a Codex Diplomatikus kötetei pótolhatók. A könyvtáresethika a napilap-számokkal és egyéb „bagatell“-értékekkel szemben éppen olyan felelősségre kötelez, mint a régi magyar könyvekkel, vagy a kódexekkel szemben. Ezért — amikor figyelmeztetéseket kapunk komoly kutatóktól, hogy egyik-másik vidéki napilapnak erre-meg erre az évfolyamára nagyon ügyeljünk, mert egyes leveleket ki akarnak tépni belőle, az első pillanatban megsértődünk, de aztán, meggondolva a Hírlaptár mai állapotát, széttagoltságát, megköszönjük a figyelmeztetést és az illető ujságot lezárt fiókban rejtjük el, amint ezt a mult héten is megtettük. Néhány évtizeddel ezelőtt megtörtént, hogy egy könyvtári alkalmazott ilyen „bagatell“-értékeket, ujságokat megcsönkített, és *állását vesztette*. Bármily jelentéktelen is a visszaélés, — még ha tizenhat fillér értékű is, — könyvtárban szigorúbb megtorlást kell, hogy vonjon maga után, mint másutt. TR. Z.

Liliputi régi magyar könyvek. Az Országos Széchényi Könyvtár anyagában található liliputi régi magyar nyomtatványainknak leírását jelen szám olvasója megtalálja Tolnai Gábor cikkében. Cikke magába foglalja a tudomásunk szerint ismert, összes régi magyar liliputi nyomtatványokat. A régi magyar liliputi nyomtatványoknak ez a kis bibliográfiája idővel bizonyára bővülni fog. Feltételezhető, hogy köz- és magánkönyvtáraink a Széchényi Könyvtár liliputi anyagán túl is rendelkeznek eddig nem ismertetett, legkisebb régi magyar nyomtatványokkal. Felkérjük ezért köz- és magánkönyvtárainkat, hogy a Tolnai cikkében nem szereplő liliputi nyomtatványainknak leírását közöljék a Magyar Könyvszemle szerkesztőségével, hogy a bibliográfiát kiegészíthessük.